

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Alexander Gogel (1765-1821): grondlegger van de Nederlandse staat

Postma, J.K.T.

Citation

Postma, J. K. T. (2017, February 14). *Alexander Gogel (1765-1821): grondlegger van de Nederlandse staat*. Uitgeverij Verloren, Hilversum. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/45861>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/45861>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/45861> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Postma, J.K.T.

Title: Alexander Gogel (1765-1821): grondlegger van de Nederlandse staat

Issue Date: 2017-02-14

Stellingen
behorende bij het proefschrift

Alexander Gogel (1765-1821)
Grondlegger van de Nederlandse staat

JAN POSTMA

- 1 Vooral het afzetten van het gematigde Amsterdamse stadsbestuur door radicale Bataven in maart 1798 was de aanleiding voor Alexander Gogels verzet tegen de politieke gang van zaken in het land dat zou uitlopen op de staatsgreep van juni 1798.
- 2 De verkenningen van Rutger Jan Schimmelpenninck in 1804-1805 voor een nieuw politiek bestel en de daaruit voortvloeiende onderhandelingen met Gogel over het gewenste financiële beleid kunnen als de eerste kabinetsformatie in ons land worden beschouwd.
- 3 Gogels opvatting dat zijn tijd nog niet rijp was voor een inkomstenbelasting, wordt bevestigd door het achtereenvolgens struikelen van twaalf wetsontwerpen alvorens in 1892-1893 minister Pierson een inkomstenbelasting tot stand kon brengen.
- 4 De interventie van Gogels vriend Elias Canneman met als resultaat de proclamatie van 21 november 1813 had grote invloed op de politieke koers van Gijsbert Karel van Hogendorp, maar betekende ook het einde van de vriendschap.
- 5 De inzet van de patriot Johan Luzac, redacteur/eigenaar van de invloedrijke krant *Gazette de Leyde* en vriend van John Adams, voor de zaak van de Amerikaanse opstandelingen was in de jaren 1772 tot 1786 van groot belang voor het vormen van een publieke opinie ten gunste van de nieuwe staat.
- 6 Een volwaardige politieke biografie van de invloedrijke patriot Pieter Vreede, die in de periode 1780-1798 een sleutelrol vervulde in de politieke ontwikkeling van ons land, zal de geschiedschrijving zeer verrijken.

- 7 Het specifieke programma van de huidige minister van Financiën om een al 200 jaar lopende lening te beëindigen die nog voortvloeit uit de Financiële Wet van 14 mei 1814, toont aan dat de maatregelen van minister Van Hall in 1844 niet tot een volledige sanering van de financiële erfenis van koning Willem I hebben geleid.
- 8 Nadat de Grondwet van 1848 de volledige ministeriële verantwoordelijkheid had erkend, hield de onwil om grotere bevoegdheden aan de minister van Financiën toe te kennen, een noodzakelijke wettelijke regeling van de financiële bevoegdheden van ministers tegen totdat de budgettaire problemen in en direct na de Eerste Wereldoorlog zorgden voor een politieke doorbraak die de Comptabiliteitswet van 1927 van minister De Geer politiek wel aanvaardbaar maakte.
- 9 De prachtige Oranjezaal in Huis ten Bosch met haar ‘overschoone Meesterstukken van kunst’ dient ook in de toekomst toegankelijk te zijn voor het publiek, zoals ook het geval was nadat Gogel in 1800 de Nationale Konst-Gallerij openstelde voor zes stuivers per bezoeker.
- 10 Helaas belet het ontbreken van een federale structuur in de Europese Unie dat voor de nu volstrekt onafhankelijke Europese Centrale Bank een systeem wordt ingevoerd zoals dat in de jaren 1948-1998 voor De Nederlandsche Bank bestond met een aanwijzingsrecht van de minister van Financiën als ultimum remedium.
- 11 Anders dan de benaming en een concrete verwijzing suggereren, mist de nieuwe Operatie Informatie Bestel, die moet zorgen voor een betere beheersing van de grote ICT-projecten bij de overheid, de essentiële kenmerken van de succesvolle Operatie Comptabel Bestel die in de jaren 1985-1993 het financiële beheer van de rijksoverheid weer op orde bracht.
- 12 De historisch gegroeide organisatiestructuren van voetbalverenigingen en van de nationale voetbalbond (de KNVB) belemmeren de verdere ontwikkeling van het meisjes- en vrouwenvoetbal in Nederland.